

Estiu 2010

Estat de les platges i les aigües litorals

Del 18 al 24 d'agost del 2010

Meteorologia i estat de la mar

Qualitat sanitària de l'aigua de bany

Temperatura de l'aigua de bany

Estat de les aigües litorals

Estat de la sorra de les platges

Presència de meduses

Actuacions de l'avioneta i de les
embarcacions de l'ACA

Fets destacats de la setmana

Altres informacions d'interès

METEOROLOGIA I ESTAT DE LA MAR

Aquest període de control ha estat prou estable. El més destacat han estat les pluges que van tenir lloc el dijous 19 d'agost a tot el litoral i que van afectar sobretot les platges de la demarcació de Tarragona on van ser de forta intensitat. La resta dels dies han estat majoritàriament assolellats i calorosos de nou, després de tres setmanes d'inestabilitat meteorològica.

En general, la mar ha estat més remoguda els dos darrer dies del període, el 23 i 24 d'agost, per mar de fons i el 18 d'agost, per marejol. Els serveis de salvament i socorrisme han hagut d'hissar banderes vermelles i grogues per la mala mar en algunes platges, sobretot a la demarcació de Tarragona.

A Alt Empordà les aigües han estat ben tranquil·les ja que durant aquest període no hi ha bufat la tramuntana. A la resta de comarques ha predominat vents de sud, alguns de forta intensitat el dia 18, sobretot al litoral central.

Mar en calma a la platja de la Tamariua, al Port de la Selva (18-08-2010)

Mar agitada i remoguda a Calafell (23-08-2010)

QUALITAT SANITÀRIA DE L'AIGUA DE BANY

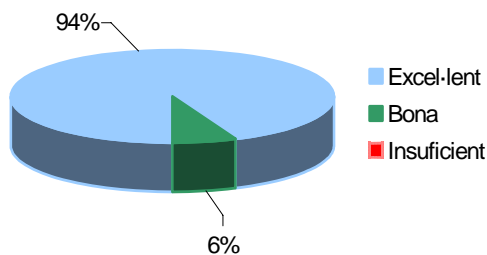
Durant la temporada de bany del 2010, la vigilància de la qualitat de les aigües de bany s'efectua a 218 platges de Catalunya distribuïdes de la manera següent: 79 a Girona, 66 a Barcelona i 73 a Tarragona. A cada platja hi ha una o més estacions de control en funció de les seves dimensions. Totes les setmanes s'avalua la qualitat de l'aigua de les platges a les 248 estacions establertes al litoral català, a les quals s'analitzen els indicadors microbiològics que estableix la Directiva 2006/7/CE, relativa a la gestió de la qualitat de les aigües de bany i que corresponen a *Escherichia coli* i enterococs intestinals. La vigilància de la qualitat de les aigües de bany continentals s'efectua a 12 zones de bany distribuïdes a Catalunya de la manera següent: 3 a Girona, 3 a Barcelona, 5 a Lleida i 1 a Tarragona.

Els resultats dels controls analítics duts a terme el **dissabte 21 d'agost del 2010** han estat els següents:

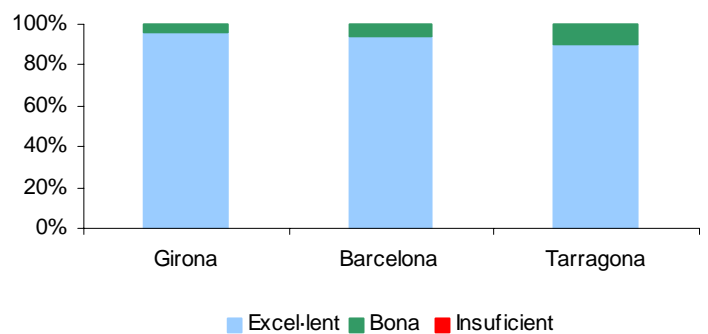
AIGÜES DE MAR:

- 232 estacions de control han estat de qualitat Excel·lent i 16 de qualitat Bona.

Platges de Catalunya

Demarcacions litorals

AIGÜES CONTINENTALS:

- Les 12 estacions de control han estat de qualitat Excel·lent.

Pluges del 19 d'agost:

Les pluges del dijous, 19 d'agost, han fet davallar la qualitat habitual d'algunes platges a conseqüència de l'abocament a mar d'aigües de pluja amb contaminació fecal, des de rius, rieres, pluvials i sobreeixidors. A les platges més afectades (la majoria d'elles a la demarcació de Tarragona) s'han realitzat durant la setmana nous controls analítics de seguiment fins comprovar la recuperació de la qualitat de les aigües de bany. Els serveis de salvament i socorrisme han hissat les banderes grogues o vermelles a les platges afectades per pluges com a mesura preventiva i per informar als banyistes.

En règim de pluges, l'Agència Catalana de l'Aigua avisa, a través del seu web, de la possible alteració de la qualitat sanitària habitual d'algunes.

Els resultats de les analítiques els podeu consultar al web de l'ACA: www.gencat.cat/aca.

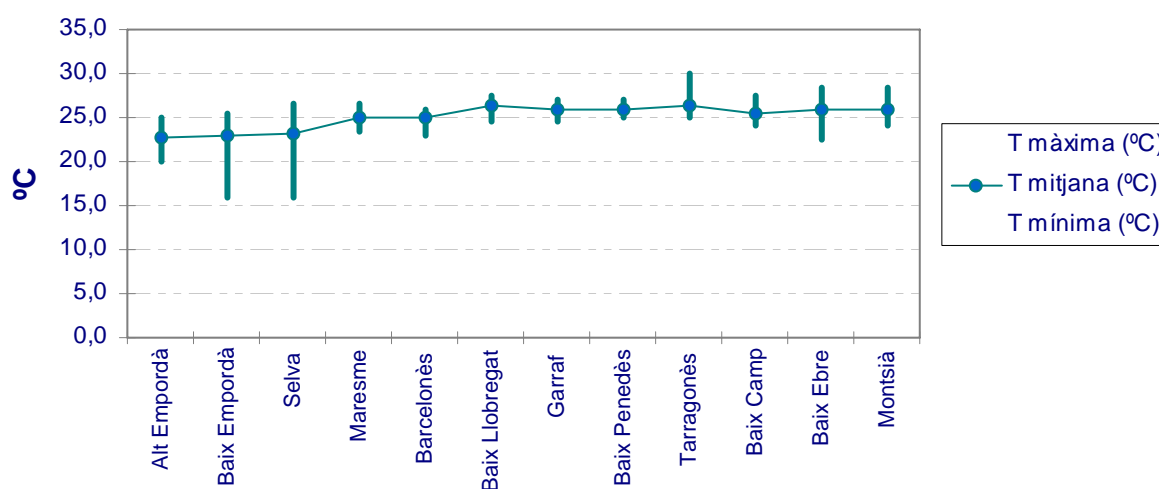
TEMPERATURA DE L'AIGUA DE BANY

Les mesures de temperatura es prenen, diàriament, durant les inspeccions a les platges, entre les 10 del matí i les 5 de la tarda.

A la taula s'indiquen les mitjanes de les temperatures de l'aigua de bany registrades durant el període del 18 al 24 d'agost. Destaca la davallada de temperatures que ha tingut lloc a les aigües de bany de les comarques del Baix Empordà i la Selva.

Comarca	T mínima (°C)	T màxima (°C)	T mitjana (°C)
Alt Empordà	20,0	25,0	22,7
Baix Empordà	16,0	25,5	22,9
Selva	16,0	26,5	23,2
Maresme	23,5	26,5	25,0
Barcelonès	23,0	26,0	24,9
Baix Llobregat	24,5	27,5	26,3
Garraf	24,5	27,0	26,0
Baix Penedès	25,0	27,0	25,9
Tarragonès	25,0	30,0	26,3
Baix Camp	24,0	27,5	25,5
Baix Ebre	22,5	28,5	25,8
Montsià	24,0	28,5	25,9

Temperatura de l'aigua de bany

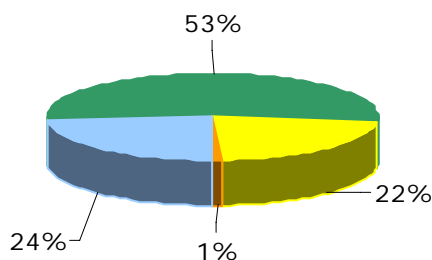
ESTAT DE LES AIGÜES LITORALS

Els resultats del període del **18 al 24 d'agost** relatius a la qualitat visual de l'aigua de bany a les platges de Catalunya han estat els següents:

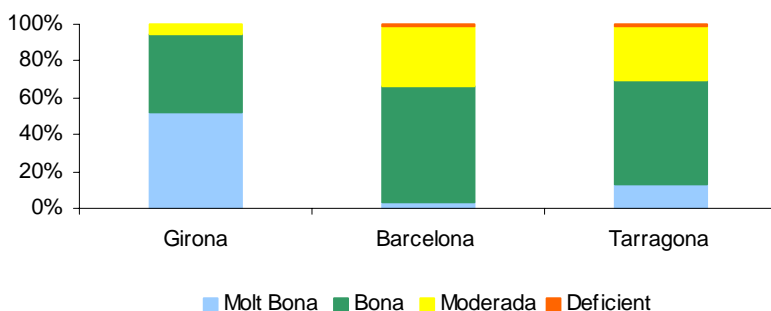
El 24% de les platges (un total de 59) s'han qualificat de Molt Bones, el 53% (132 platges), de Bones, el 22% (55 platges), de Moderades i un 1% (2 platges), de Deficients.

Per demarcacions litorals, les platges de Barcelona i Tarragona han estat les que han obtingut les pitjors qualificacions, destacant la davallada a les platges de Tarragona per efecte de les pluges.

Catalunya

Demarcacions litorals

A la demarcació de Girona les platges han presentat, en general, molt bon aspecte sobretot al nord de Roses on l'absència de tramuntana ha fet que s'observessin aigües molt netes i transparents. Al baix Empordà, els vents de sud han aportat alguns sòlids (majoritàriament plàstics) els darrers dies del període. A la Selva, l'agitació del mar ha fet que les aigües no oferissin la transparència que és habitual en aquestes platges i que s'hi formessin algunes escumes.

A la demarcació de Barcelona, les platges entre Arenys de Mar i Cubelles són les que s'han vist més afectades per les pluges. Les aigües s'han observat una mica tèrboles però s'ha recuperat ràpidament la transparència després de les pluges tot i que, localment, s'han vist acumulacions abundants de sòlids (plàstics i restes vegetals terrestres). L'agitació de la mar també ha fet que es formessin algunes escumes el dia 24 al Maresme i Barcelonès.

Les platges de la demarcació de Tarragona són les que s'han vist més afectades per les pluges presentant el pitjor aspecte de tota la temporada de bany. Les rieres han baixat amb força i van deixar les aigües de bany molt enterbolides i amb les aigües de color terrós. La recuperació ha estat lenta, especialment entre el Baix Penedès i el Baix Camp perquè l'agitació del mar dels darrers dos dies de període ha mantingut els sediments molt remoguts. A banda, també s'hi han observat acumulacions de sòlids i restes vegetals terrestres.

A alguns trams litorals de la badia de Roses propers a la desembocadura del riu Muga, així com a les platges de cala Montgó i l'Estartit (Torroella de Montgrí), del Rec (l'Escala) i a Vila-seca, l'aigua ha presentat alguns dies coloració verda i terbolesa a causa de la proliferació d'organismes fitoplanctònics (algues microscòpiques).

Imatges de l'aigua de les platges:

Platja de Moll Grec, a l'Escala
(24-08-2010)

Cala Rovira, a Castell Platja d'Aro
(24-08-2010)

Platja de la Barceloneta
(23-08-2010)

Platja de Terramar, a Sitges
(18-08-2010)

Platja de Roda de Barà
(18-08-2010)

Platja de Creixell
(18-08-2010)

Decoloracions de l'aigua de bany provocades per les pluges i rierades:

Aigua marró a la platja de l'Ardiaca, a Cambrils
(19-08-2010)

Platja de la Pixerota, a Mont-roig del Camp
(19-08-2010)

Decoloracions de l'aigua de bany provocades per la mar de fons:

Aigua marró a la platja de Segur de Calafell, a Calafell (24-08-2010)

Platja de l'Arenal, a Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant
(24-08-2010)

Residus a l'aigua:

Arribada de residus a l'aigua per la garbinada a la platja del Racó, a Begur (24-08-2010)

Acumulació de residus higiènics després de pluges a la platja de Ribes Roges, a Vilanova i la Geltrú (20-08-2010)

Imatges de fenòmens naturals:

**Fitoplàncton a un tram de la platja de la Muga,
a Castelló d'Empúries (20-08-2010)**

**Escumes a la platja de Canet , a Canet de Mar
(24-08-2010)**

**Algues brunes a la platja d'Aiguadolç, a Sitges
(20-08-2010)**

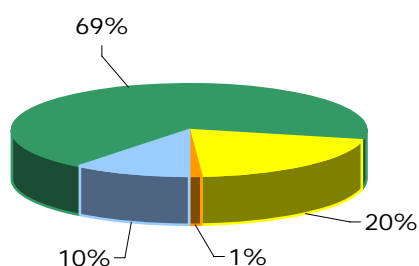
**Acumulació de posidònia a cala Forn, a l'Ametlla de Mar
(18-08-2010)**

ESTAT DE LA SORRA DE LES PLATGES

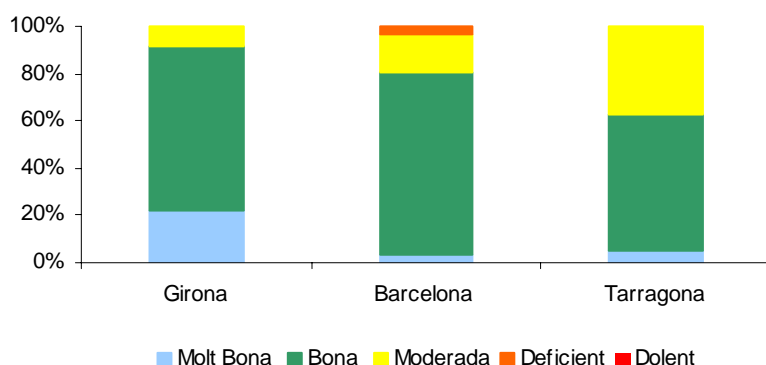
Els resultats del període del **18 al 24 d'agost** relatius a la qualitat visual de la sorra a les platges de Catalunya han estat els següents:

El 10% de les platges (un total de 26) s'han qualificat de Molt Bones, el 69% (169 platges), de Bona, el 20% (50 platges), de Moderades i el 1% (3 platges), de Deficients.

Catalunya

Demarcacions litorals

Com va essent habitual al llarg de la temporada de bany, les qualificacions de l'estat de les sorres de les platges s'han mantingut més o menys estables respecte el període de control anterior. A la demarcació de Tarragona hi ha hagut certa davallada com a conseqüència dels forts aiguats del dia 19. Amb tot, de l'ordre del 80% de les platges controlades a Catalunya obtenen qualificacions Bona o Molt Bona ja que les tasques de neteja s'efectuen amb regularitat i eficàcia.

A les platges de Tarragona, els aiguats han produït desperfectes a les platges, amb la formació d'amplis canals o reguerots per la baixada de barrancs i rieres. L'arrossegament de sorres ha malmès alguns equipaments i ha fet falta realitzar tasques de condicionament. Les pluges també han afectat els accessos a les platges, on s'han format grans tolls o s'han inundat els carrers adjacents a les platges.

Altrament, la mala mar del 23 i 24 d'agost ha fet augmentar, a nivell general, els residus trobats a la primera línia de mar. Algunes platges de la Selva i del Maresme han perdut força sorra.

Imatges de les sorres de les platges:

Platja de la Rubina, a Castelló d'Empúries
(23-08-2010)

Platja de Torre Valentina, a Calonge
(24-08-2010)

Platja de la Nova Mar Bella, a Barcelona
(23-08-2010)

Platja de Castelldefels
(19-08-2010)

Platja del Torn, Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant
(24-08-2010)

Platja de la Marquesa, a Deltebre
(18-08-2010)

Imatges dels efectes de les pluges a les platges:

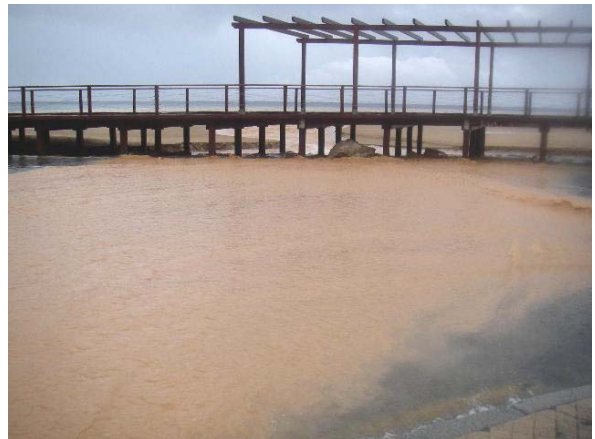
Reguerots provocats per l'escorrentia a la platja de Tamarit, a Tarragona
(20-08-2010)

Rierada a la platja de la Pixerota, a Mont-roig del Camp
(19-08-2010)

L'aigua acumulada al riu Llastres envaeix la platja de la Punta del riu, a Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant
(20-08-2010)

Accessos impracticables per la baixada d'aigua a la platja de l'Arrabassada, a Tarragona (19-08-2010)

Passarel·la en mal estat a la platja del Cristall, a Mont-roig del Camp (19-08-2010)

Platja dels Muntanyans, a Torredembarra
(20-08-2010)

Pèrdua de sorra per l'agitació del mar:

Desnivell a trenc d'ona a la platja dels Canyerests, a Sant Feliu de Guíxols (24-08-2010)

Platja de les Roques, a Calella (24-08-2010)

Deixalles a l'entorn de les platges:

Aspecte del contenidor de deixalles a la platja de l'Eucaliptus, a Amposta (19-08-2010)

Platja de la Fosca, a Palamós (19-08-2010)

Tasques de neteja:

Neteja dels equipaments a la platja de la Móra, a Tarragona (24-08-2010)

Batuda de neteja manual a la platja de cap de Sant Pere, a Cambrils (24-08-2010)

PRESÈNCIA DE MEDUSES

Durant aquest període de control ha estat habitual detectar bancs de bastants i, fins i tot, moltes meduses de l'espècie *Rhizostoma pulmo* (urticant i de nom comú: borm blau) fora de la zona de boies i puntualment també dins la zona de boies, a algunes platges de la costa central.

Observació de meduses fora de les zones de bany (període del 18 al 24 d'agost)

Fora de la zona de boies, s'han detectat bancs de meduses de l'espècie *Rhizostoma pulmo* (urticant i de nom comú: borm blau) a les aigües litorals de molts dels municipis de les comarques del Baix Empordà, la Selva, el Maresme, el Garraf. També se n'han detectat de l'espècie *Cotylorhiza tuberculata* a les aigües litorals del Baix Camp.

Alguns dies concrets, la quantitat d'exemplars detectats en un banc era de molts individus (més d'un individu per metre quadrat) com per exemple el 19 d'agost davant el litoral d'Arenys de Mar, el 20 davant el litoral Caldes d'Estrac, el 21 davant la costa de Castelldefels i Sitges, el 22 davant el litoral de Badalona i el 23 a Blanes.

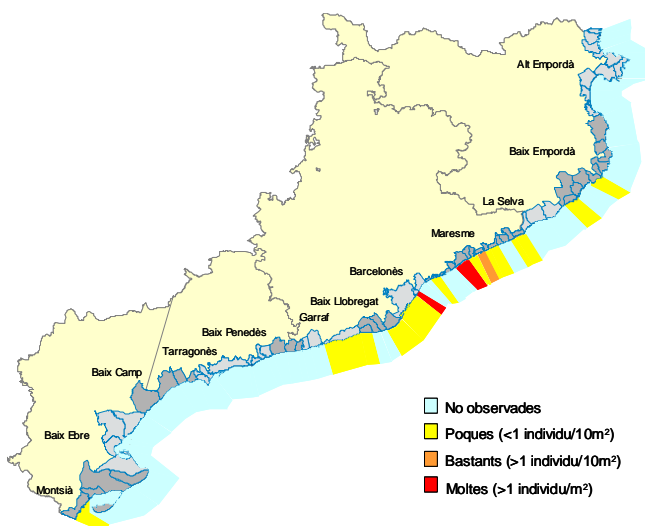
Observació de meduses dins de les zones de bany (període del 18 al 24 d'agost)

Pel que fa a les platges, en general la detecció de meduses ha estat de pocs individus de l'espècie *Rhizostoma pulmo* (urticant i de nom comú: borm blau) però puntualment, s'han detectat bancs de molts i bastants individus de la mateixa espècie a algunes platges del Maresme central i Barcelonès nord.

Alguns municipis com Badalona i Arenys de Mar han hissat la bandera vermella com a mesura de precaució.

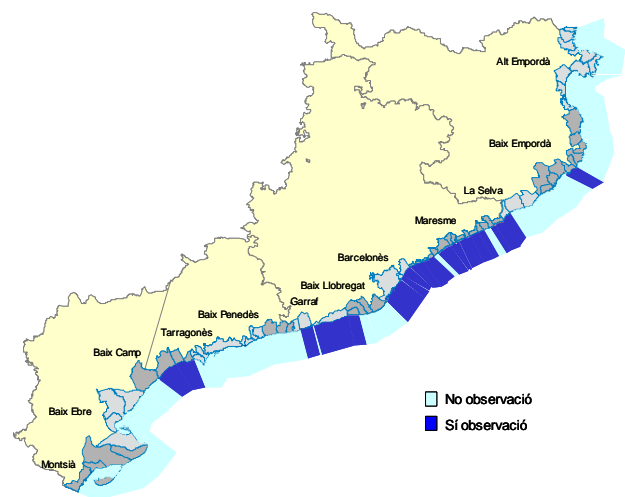
Mapa d'observació de meduses a les platges i les aigües litorals

Dins de la zona de bany
del 18 al 24 d'agost de 2010

Informació obtinguda durant les inspeccions
visuals efectuades a les platges

Fora de la zona de bany
del 18 al 24 d'agost de 2010

Informació obtinguda per l'avioneta
i les embarcacions

Diàriament, es publiquen al web de l'ACA les dades d'observació de meduses obtingudes el dia anterior pels inspectors de platges, l'avioneta i les embarcacions. Per obtenir les dades d'observació diària i més informació sobre el Projecte Medusa podeu consultar el web de l'ACA:

http://aca-web.gencat.cat/aca/appmanager/aca/aca?_nfpb=true&_pageLabel=P20200861581250777009521&_nfls=false.

ACTUACIONS DE L'AVIONETA I DE LES EMBARCACIONS DE L'ACA

El dia 23 de juny van començar les activitats del Programa de prevenció i neteja de les aigües litorals i les platges, en el qual treballen 1 mitjà aeri i 41 embarcacions. Aquests mitjans tècnics actuen tots els dies de la setmana, de manera coordinada, per vigilar si es produeixen afeccions a les aigües costaneres i, en cas afirmatiu, efectuar les tasques de control i neteja necessàries en cada cas. Per altra banda, les embarcacions també duen a terme tasques de recollida de sòlids i altres residus flotants que es troben a l'aigua.

Actuacions de vigilància i neteja realitzades en el període des del 18 fins al 24 d'agost

Una setmana més la majoria de les actuacions que han dut a terme l'avió i les embarcacions de l'ACA han estat conseqüència de la presència a l'aigua de residus sòlids d'origen humà i especialment d'acumulacions de restes de vegetals terrestres que van arribar a mar per les riuades del dijous 19 d'agost. Les actuacions de neteja de l'aigua, per a la recollida dels residus flotants procedents de les riuades, es van dur a terme durant els dies següents, però sobretot es van concentrar al cap de setmana, 21 i 22 d'agost, i principalment al litoral de la demarcació de Tarragona, on les pluges també van ser més intenses. Aquest tipus d'actuacions han estat bastant nombroses, durant aquest període de control, però cap d'elles va tenir una gran rellevància pel que fa a les quantitats de residus recollits. Les més destacades han estat les següents: el 21 d'agost a les aigües litorals de Mataró es van recollir 2 m³ de residus principalment restes vegetals i el 22 d'agost al litoral de Mont-roig del Camp es van retirar de l'aigua aproximadament 1 m³ de residus flotants.

Destaca també l'actuació de retirada de l'aigua, el 20 d'agost, d'un pal de llum al litoral del Vendrell a uns 400 m de la costa davant de la desembocadura de la riera de la Bisbal. El pal de fusta de més de 3 m de llargada portava a més a més un llarg cable elèctric que, a la deriva al mar, hauria suposat un perill per a la navegació i els animals marins. Finalment, cal destacar les tasques de control realitzades per la presència d'una gran taca de combustible d'embarcacions al port de Llançà i aigües enfora, el 18 d'agost.

Tipus d'afeccions observades a les aigües litorals en les quals han actuat l'avioneta i les embarcacions

Pal de llum a sobre de l'embarcació de platges que al va trobar i recollir a les aigües litorals del Vendrell (20-08-2010)

Taca d'hidrocarburs lleugers a la badia i port de Llançà (18-08-2010)

Actuació de recollida dels residus procedents de les pluges al litoral de Mataró (21-08-2010)

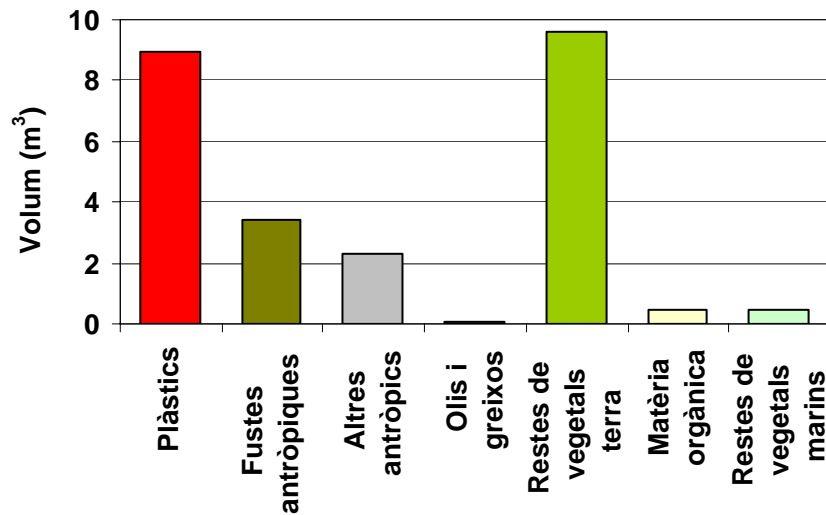

Localització i recollida dels residus procedents de les riuades al litoral de Mont-roig del Camp (22-08-2010)

Recollida de sòlids flotants en el període des del 16 al 22 d'agost

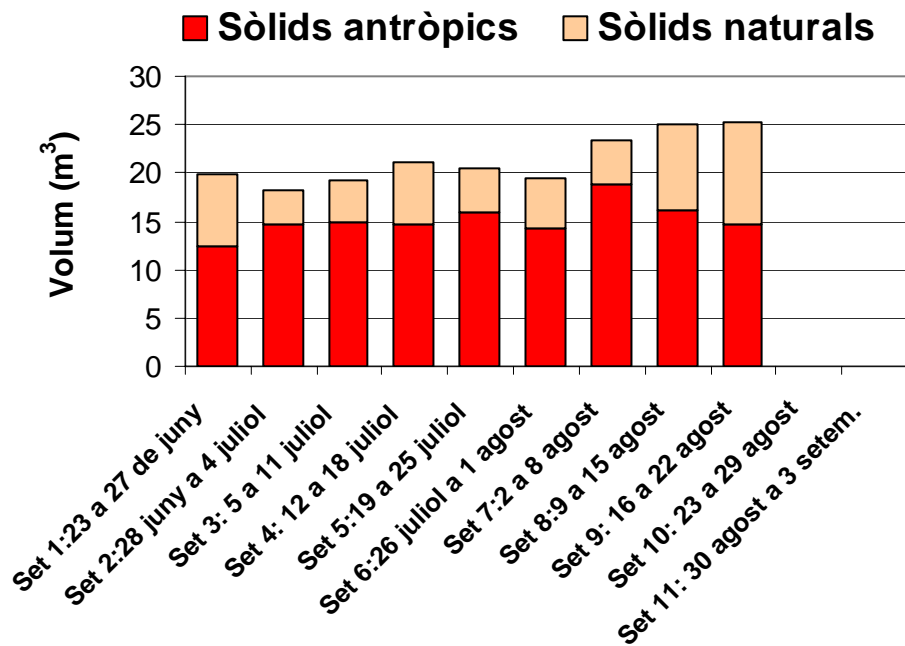
Les 41 embarcacions han recollit en el conjunt del litoral català un total de 25,3 m³ de sòlids flotants a l'aigua. Les quantitats recollides han estat en general baixes al llarg de tota la costa, però una mica superiors en relació a les setmanes anteriors. En relació aquest increment destaquen les quantitats de restes de vegetals terrestres que han estat abundants a conseqüència de les riudes. De fet, per primera vegada durant aquest estiu, ha estat el tipus de sòlid flotant que s'ha recollit en major quantitat en el còmput global. No obstant, la quantitat total de sòlids d'origen humà, amb un 58% del volum total recollit, ha superat, com és habitual, a la quantitat total de residus d'origen natural, que han suposat un 42% del volum total recollit.

Quantitat i tipologia dels sòlids flotants recollits (del 16 al 22 d'agost)

Quantitat total recollida per períodes setmanals des del inici de la temporada d'estiu del 2010

Volum total: 192 m³

Mostra dels sòlids flotants recollits per les embarcacions de platges i del litoral

Demarcació de Girona

Embarcacions amb port base a Roses, Palamós i Blanes

Demarcació de Barcelona

Embarcacions amb port base a Mataró, Barcelona i Port Ginesta

Demarcació de Tarragona

Embarcacions amb port base a Torredembarra, Tarragona i Salou

Altres actuacions

Albirament de cetacis

El 18 i 19 d'agost una embarcació de l'ACA va observar dues balenes, probablement roquals comuns, i un grup de dofins mulars a menys d'una milla de la costa al litoral del Port de la Selva

Rescat d'aus marines

El 21, 22 i 24 d'agost les embarcacions de l'ACA van trobar, al litoral del Maresme, 8 exemplars de gavina de les espècies riallera (*Larus ridibundus*) i cap negre (*Larus melanocephalus*) que mostraven signes evidents de malaltia. Les gavines van ser entregades al cos d'agents rurals del Departament de Medi Ambient i Habitatge que les van traslladar al Centre de recuperació de fauna salvatge de Torreferrussa per fer el seu reconeixement i tractament adequat.

**Imatges dels dofins observats al Port de la Selva
(18 i 19-08-2010)**

**Dues de les gavines trobades al Maresme a la coberta dels embarcacions de l'ACA
(22-08-2010)**

FETS DESTACATS DE LA SETMANA

Tortuga llaüt ofegada per art de pesca al litoral de Sitges

El dimecres 25 d'agost es va trobar sense vida la tortuga llaüt que feia més d'un mes havia estat albirada per una embarcació de neteja de l'ACA nedant davant les platges de Sitges (vegeu butlletí setmanal n°9). Aquest animal, en greu perill d'extinció a nivell mundial, va tornar a ser vist amb vida per la mateixa embarcació de l'ACA el diumenge 22 d'agost, però amb una art de pesca enredada al voltant del seu cos. Es va intentar rescatar-lo però la tortuga es va submergir i no se la tornar a observar fins al cap de 3 dies en que personal de la Direcció General de Medi Natural del Departament de Medi Ambient i Habitatge la va trobar morta.

Tortuga llaüt nedant davant les platges de Sitges
(08-07-2010)

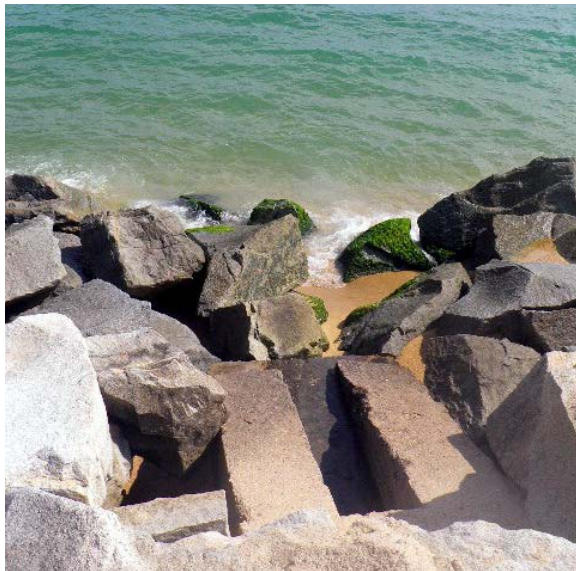
Tortuga enredada en una art de pesca al litoral
de Sitges (22-08-2010)

Avaries de sanejament

Durant aquest període de control han tingut lloc 2 incidències en els sistemes de sanejament litoral:

- El diumenge 22 d'agost i com a conseqüència d'un mal funcionament de l'EDAR d'Altafulla es van abocar aigües residuals a mar durant mitja hora a la platja Llarga de Tarragona. L'abocament va formar una taca a l'aigua d'uns 30 metres de diàmetre. Es va restringir el bany a un tram de la platja una hora fins que l'aigua de bany i la sorra van tornar a tenir un aspecte òptim.

- Una fuga en el col·lector que recorre la platja de la Picòrdia, a Arenys de Mar, va provocar que s'aboquessin a mar aigües residuals. La reparació de l'avaria es va iniciar el dia 19 d'agost i va finalitzar el 20. Mentre va durar l'avaria la zona de bany adjacent va romandre tancada. Els controls analítics de seguiment efectuats el dia 21 van indicar que la qualitat sanitària s'havia restablert.

Punt d'abocament de les aigües residuals
(19-07-2010)

Tram de platja acordonat (19-08-2010)

Obres, regeneracions i condicionament a les platges

Continuen les obres a la platja de Montgat amb la construcció d'un mur de contingència a primera línia de mar. També s'està allargant un dels espigons de la platja de Nova Icària i Bogatell, a Barcelona. Aquestes obres generen decoloracions a l'aigua de mar i restriccions a l'accés a les platges.

Decoloració provocada pels treballs de construcció de l'espigó a la platja del Bogatell, a Barcelona (23-08-2010)

Obres a la platja de Montgat (18-08-2010)

ALTRES INFORMACIONS D'INTERÈS

Presència de bancs de peixos propers a la costa

Durant aquest període de control s'han observat al Maresme alguns bancs de peixos, molt compactes, que formen taques fosques i denses a l'aigua. Alguns d'aquests peixos a vegades poden ser expulsats per les pròpies onades del mar, i per aquesta raó, es poden veure a la sorra, a primera línia de mar.

Banc de peixos vora la costa de Santa Susanna
(18-08-2010)

Imatge submarina on s'aprecia la gran quantitat de peixos que formen el banc (18-08-2010)

Mortaldat de llises

El 24 d'agost es van trobar de l'ordre d'una dotzena de llises mortes a la platja de la bassa de l'Arena, a Deltebre. Aquest fenomen porta ja uns anys detectant-se en aquesta mateixa època de l'any i zona, i tot i que no es coneixen les causes exactes de la mort dels animals es sospita que la causa sigui l'augment de la temperatura de l'aigua, que juntament amb altres factors poden estressar els animals fins a provocar-los la mort.

Exemplar de llisa surant a l'aigua
(24-08-2010)

Llises a la sorra
(24-08-2010)

Unitat de Caracterització i Control
d'Aigües Costaneres